

ประกาศกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
เรื่อง การรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์
พระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐

ด้วยพระราชบัญญัติหลักเกณฑ์การจัดทำร่างกฎหมายและการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมาย พ.ศ. ๒๕๖๒ กำหนดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายว่าการบังคับใช้กฎหมายได้ผลตรงตามวัตถุประสงค์ของการตราภะณานั้นมากน้อยเพียงใด คู่มีค่ากับภาระที่เกิดขึ้นแก่รัฐกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องเป็นข้อมูลประกอบการประเมินผลสัมฤทธิ์จากการบังคับใช้พระราชบัญญัตินี้ดังกล่าว ทั้งนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอชี้แจงข้อมูลเบื้องต้นเพื่อประกอบการรับฟังความคิดเห็น ดังนี้

๑. วัตถุประสงค์ของกฎหมาย

พระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๔๐ ใช้บังคับกับจังหวัด ๙ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จังหวัดชุมพร จังหวัดสุราษฎร์ธานี จังหวัดพัทลุง จังหวัดกระบี่ จังหวัดตรัง จังหวัดพังงา จังหวัดสตูล และจังหวัดตราด และเป็นกฎหมายที่กำหนดให้ราชการส่วนท้องถิ่น ได้แก่ องค์การบริหารส่วนจังหวัด เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล เข้ามามีส่วนร่วมในการดูแลและจัดการการเก็บรั้งนกอีแอ่น ซึ่งเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น และให้เงินอากรรั้งนกอีแอ่นตกเป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นที่มีรั้งนกอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้นและราชการส่วนท้องถิ่นอื่นในจังหวัดเดียวกันตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งการกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการที่จะให้เอกชนดำเนินการจัดเก็บรั้งนกอีแอ่นให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการจัดเก็บอากรรั้งนกอีแอ่นประจำจังหวัด

๒. มาตรการสำคัญของกฎหมาย

๒.๑ ราชการส่วนท้องถิ่นสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าไปดูแล และจัดการการเก็บรั้งนกอีแอ่นในพื้นที่บนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่มีรั้งนกอยู่ตามธรรมชาติ

๒.๒ รั้งนกอีแอ่นถือเป็นทรัพยากรธรรมชาติที่มีอยู่ในท้องที่ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งจำเป็นต้องดูแลรักษาไว้

๒.๓ เงินอากรที่จัดเก็บได้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อนำไปจัดทำบริการสาธารณะได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๒.๔ การให้เอกชนสัมปทานรั้งนกอีแอ่นในพื้นที่

๓. ประโยชน์ที่คาดว่าจะประชาชนจะได้รับจากการมีกฎหมาย

๓.๑ เงินอากรที่จัดเก็บได้เป็นรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น เพื่อนำไปพัฒนาชุมชนในเขตพื้นที่ โดยการจัดทำบริการสาธารณะเพื่อให้สภาพความเป็นอยู่ของประชาชนมีความสะดวกสบายมากขึ้น

๓.๒ ราชการส่วนท้องถิ่นเข้ามามีส่วนร่วมในการเข้าไปดูแล และจัดการการเก็บรั้งนกอีแอ่นในพื้นที่บนเกาะหรือในที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินที่มีรั้งนกอยู่ตามธรรมชาติ

๔. ปัญหาอุปสรรค

๔.๑ องค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรั้งนกอีแอ่น ประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธานกรรมการ อัยการจังหวัด หัวหน้าตำรวจภูธรจังหวัด สรรพากรจังหวัด ป่าไม้จังหวัด หัวหน้าคณะผู้บริหารท้องถิ่นทุกราชการส่วนท้องถิ่นที่มีการจัดเก็บรั้งนกอีแอ่นอยู่ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นนั้น ซึ่งตำแหน่งป่าไม้จังหวัดถูกยุบเลิกไป และไม่มีการกำหนดตำแหน่งอื่นแทนป่าไม้จังหวัด ดังนั้นจึงขาดองค์ประกอบของคณะกรรมการพิจารณาจัดเก็บอากรรั้งนกอีแอ่นตามพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐

๔.๒ การให้สัมปทานเก็บรั้งนกอีแอ่นของแต่ละจังหวัดมีความแตกต่างกัน ไม่เป็นไปในแนวทางเดียวกัน เช่น การกำหนดวงเงินประกันของ การกำหนดหลักประกันสัญญา ระยะเวลาในการให้สัมปทานเก็บรั้งนกอีแอ่น

๔.๓ พระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้กำหนดให้การดำเนินการจัดเก็บอากรรั้งนกอีแอ่น ผู้ได้รับสัมปทานเก็บรั้งนกอีแอ่นจะต้องปฏิบัติตามระเบียบที่เกี่ยวข้อง เช่น ระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการอนุญาตให้กระทำการในอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ และสวนรุกขชาติ ตามมาตรา ๒๒ วรรคสอง มาตรา ๒๗ วรรคสาม และมาตรา ๓๔ แห่งพระราชบัญญัติอุทยานแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๒ พ.ศ. ๒๕๖๔ และระเบียบกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช ว่าด้วยการเก็บ ทำอันตราย หรือมีไว้ในครอบครองซึ่งรั้งนกของผู้ซึ่งได้รับอนุญาตเก็บรั้งนก ตามกฎหมายว่าด้วยอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๖๕ จึงทำให้ผู้รับสัมปทานเก็บรั้งนกอีแอ่นไม่สามารถเข้าไปดำเนินการจัดเก็บอากรรั้งนกอีแอ่นได้ เนื่องจากการบังคับใช้กฎหมายระหว่างหน่วยงานในพื้นที่เดียวกัน

๔.๔ การดำเนินการประมุขรั้งนกอีแอ่นเมื่อสิ้นอายุสัมปทาน ทำให้เกิดช่องว่างเว้นจากสัมปทาน ส่งผลให้การดูแลรักษา อนุรักษ์พันธุ์นกอีแอ่นไม่ต่อเนื่อง อีกทั้งมีการลักลอบเก็บรั้งนกอีแอ่นในช่วงว่างไขและฟักไข ลูกนกอีแอ่นอาจสูญพันธุ์ และการใช้กำลังเจ้าหน้าที่ของทางราชการเฝ้าระวังเป็นการสิ้นเปลืองงบประมาณ

๕. การวิเคราะห์ความจำเป็นและผลกระทบของกฎหมายเบื้องต้น

พระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นมาตรการทางกฎหมายที่มีความสำคัญในการจัดหารายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่มีบางมาตราที่สมควรต้องมีการแก้ไขเพิ่มเติมให้ครบถ้วน ดังนั้น จึงสมควรให้มีการแก้ไขเพิ่มเติมให้มีความเหมาะสม เพื่อให้สามารถดำเนินการตามพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น

ในการนี้ กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น จึงขอประชาสัมพันธ์เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องตอบแบบรับฟังความคิดเห็นเพื่อประเมินผลสัมฤทธิ์ของพระราชบัญญัติอากรรั้งนกอีแอ่น พ.ศ. ๒๕๕๐ ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖ จนถึงวันที่ ๑๖ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๖๖ ผ่านระบบกลางทางกฎหมาย (www.law.go.th) หรือตาม QR Code ห้ายประกาศฉบับนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๖

(นายจรจร ศรีชวโนทัย)

อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

